

GPX fail

Nr. 168 | 31 km

Marsruut

Marsruut kulgeb mööda omanäolist Bānītise maad, mille keskne tuiksoon on Baltikumi ainus regulaarselt kurseeriv kitsarööpmelise raudtee rong Bānītis. Ajalooline rong pakub võimalust ühendada ratta- ja rongisõiduelamus. Tee valik, kas alustada või lõpetada marsruut Umernieki jaamas, jälgides Gulbene–Alūksne rongi sõiduplaani. Metsadest ja aasadest ümbritsetud tee kulgeb läbi kolme Anna küla – Anna, Vecanna (Vana-Anna) ja Jaunanna (Uus-Anna) – ning mööda Ērmani mõisast. Sõiduelamust rikastab suurepäraselt jalutuskäik loodusrajal „Kobraste pärusmaa” (Bebru valstiba).

Marsruudi kulg

Umernieki jaam – Ezeriņi kalmistu – Jaunanna piirikivi – Salu metsatee – Jaunanna mõisa vesiveski – Loodusrada „Kobraste pärusmaa” – Jaunanna mõisa jahiloss – Brenci – Ērmani mõis – Vecanna ehk Anna mõis – Kristaps Braslise keraamikakoda – Anna küla

Teekate

20% asfalt, 80% kruus/muld

Soovitav aeg

Maist oktoobrini

Pikkus

31 km

Läbimiseks kuluv aeg

~ 4 tundi

Raskusaste

Keskmine

Algus- ja lõpp-punkt

Umernieki jaam

GPS: 57.3370, 27.0170

Tähistus

Looduses on määrgistatud

Ühistransport

Kaks korda päevas liigub liinil Gulbene–Alūksne–Gulbene kitsarööpmelise raudtee rong Gulbenes–Alūksnes Bānītis. Rongi sõiduplaan: www.banitis.lv

Tasub teada!

Sõltuvalt ilmastiku- ja muudest asjaoludest võib mõningatel rajalõikudel olla halb teekvaliteet (liivane, porine). Rada viib mööda eramajadest, kus võib olla vabalt liikuvaid koeri. Igaüks vastutab ise oma turvalisuse eest sel marsruudil liikudes. Päästeteenistuse number 112. Pea kinni põhimõttest „Minnes loodusesse: mille tõid, see vii ka tagasi”.

Serviss

Jalgrataste transport, hooldus ja remont

SIA "Vidzemes velomeistars"

18B Tirgotāju iela, Alūksne

+371 29360695

SIA IG "Bicycles"

24 Helēnas iela, Alūksne

+371 29288370

Iseteenindusstendidi jalgrataste hooldamiseks

25A Pils iela, Alūksne

GPS: 57.4245, 27.0487

52 Jāņkalna iela, Alūksne

GPS: 57.4126, 27.0453

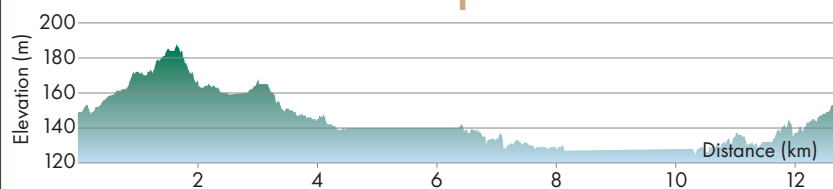

Foto: L. Kļaviņa

Foto: L. Kļaviņa

Foto: A. Čekulis

Foto: L. Kļaviņa

Foto: L. Kļaviņa

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības
lauku attīstībai

visit
Alūksne
Oļņkva

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

www.visitaluksne.lv

www.visitgulbene.lv

Tūrisma maršruts izveidots un materiāls izdots Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. - 2020.gadam apakšpasākuma "Starpterritoriālā un starpvalstu sadarbība" realizētā projekta Nr. 19-00-A019.332-000006 "Bāniša zemes labumi – 33 km garumā un platumā!" ietvaros.

Nr. 168 | 31 km

KOLM ANNAT JA ĒRMANIS

1 Turismiattraksioon

Toidupood

Puhkekoht

Toitlustamine

Majutuskoh

Ujumiskoht

Parkimine

Toilet

Baniitis peatus

Tee

KAARDIL KASUTATUD SÜMBOLID

7 Jaunanna jahiloss

Jahiloss on ehitatud pärast 1904. aastat, kui maavaldus läks parun Axel von Dellwigi kätte. 1920. aastal agraarreformi käigus omand natsionaliseeriti. Umbes 1936. aasta paiku majandas hoonet metsaamet ja hoone torni oli rajatud tuletõrje valvetorn. Hiljem paiknesid kaunis hoones ka teised metsaametiga seotud asutused. Praegu on loss põllumajandusministeriumi omand. Küllastajatele on hoone vaadeldav vaid väljastpoolt.

GPS: 57.2700, 27.0897

8 Brenci asula

Brenci asula kujunes välja kui Mälupe valla keskus, kus oli oma vallamaja ja kool. Pärast teist maailmasõda leidis aset territoriaalreform ja 1945. aastal sai Brencist vastloodud Maliena valla keskus. Siin äratavad tähelepanu rahvamaja ning vana ja uus koolimaja, kus on õppinud kirjanik ja luuletaja Aleksandrs Pelēcis.

GPS: 57.3630, 27.1638

9 Ērmani mõis

Mõis on üks silmapaistvamaid 19. sajandi alguse puitarhitektuuri mälestisi Lätis. Mõisa lätipärane nimi Ērmani tuleb saksa kohanimest Hermannshof (Hermanni mõis). Aja vältel on mõisal olnud mitmeid omanikke. Prauliņš suguvõsa majandas siin vaheaegadega alates 1913. aastast, kui mõisa rentnikuks sai Dāvis Prauliņš. Nõukogude ajal mõis natsionaliseeriti ja ehitati ümber ning siia said korterid kolhoosnike pered. 2000. aastate alguses sai mõisa endale selle praegune omanik Uģis Prauliņš. Suvehoajal toimuvad siin mitmelajalised kultuuriüritused.

T.: +371 26495024

GPS: 57.3517, 27.1319

10 Vecanna (Anna) mõis

19. sajandil majandas Anna mõisas parun Axel von Dellwig. Härrastemaja on ehitatud 19. sajandi esimeses pooles. Tänapäevani on alles hoone vasak tiib, mida praegu kasutatakse elumajana. Mõisa hoonestusse kuuluvad härrastemaja varem, ait, laut ja tall (hilisem kõrts).

GPS: 57.3482, 27.0684

11 Kristaps Braslise keraamikakoda

Töökojaga tutvuma on oodatud nii üksiküllastajad kui grupid. Kohapeal on võimalik soetada keraamikatooteid, osaleda loomingulistes töötubades ja ise ka põletusahju kütta. Töökoja juures on keraamikatoodetega sein, kus on hea teha mõni fotojäädvustus.

T.: +371 28667335

GPS: 57.3441, 27.0562

12 Anna küla

Praeguse Anna küla keskus kujunes välja 19. sajandil, kui Anna mõisa parun eraldas valla vajadusteks maatiiki, ja ehitas omavalitsushoone, kus tegutses ka kool. Kõrvale ehitati magasihoone ehk teraviljahoidla, mis hiljem muudeti ümber kooskaimiskohaks. Tänapäeval asub hoones kultuurimaja. Vähehaaval aina uute majade lisandudes kasvab Anna keskusest välja küla, mis on endiselt hästi asustatud.

GPS: 57.3351, 27.0277

1 Umernieki jaam

Kohalike elanike palvel kitsarööpmelise raudtee liinile 1928. aastal rajatud peatuskoht. 1937. aastal ehitati siia aga jaamahoone eraldiasuva majandushoonega. Umernieki jaam on ainus esimene vabariigi päevil rajatud jaamahoone Gulbene–Valga liinil.

GPS: 57.3370, 27.0170

2 Mälestusmärk Ezeriņi kalmistul

Kalmistul asub Anna valla kaitseliitlaste kogutud raha eest rajatud ja 1933. aastal avatud mälestusmärk esimeses maailmasõjas ja Läti Vabadussõjas langenud Anna valla sõjameestele. 18. novembril 1940. aastal tulistati mälestusmärgi pihta, kuulide jäetud jäljed on siiani nähtavad. Lahkunuid maetakse kalmistule aastast 1925. Esimene, kes siin oma viimse puhkepaiga leidis, arvatakse olevat kohalik elanik Minna Āboliņa. Kalmistule on maetud ka kolm Karutapja ordeni (Lāčplēša Kara ordenis) kavaleri – Oskars Zemnieks, Eduards Meijers ja Aleksandrs Elmārs Ķesteris.

GPS: 57.3149, 27.0356

3 Jaunanna piirikivi

Juba ammu aegadel kasutati valduste piiride tähistamiseks kive. Jaunanna vald piirneb paljude valdadega, neljas kohas on piiritähistena paigaldatud kivirahnud. Siinne kivi tähistab Jaunanna ja Anna valla piiri.

GPS: 57.3120, 27.0401

4 Salu metsatee

Umbes aastail 1910–1912 ehitati Anna (praegu Pārarde) jaamast metsamaterjali vedamiseks 14,4 km pikkune kitsarööpmeline raudtee harutee, mis viis Pededze jõeni ja metsadeni jõe teisel kaldal. Hiljem rajati raudteetammile metsatee, mida kohalikud kutsuvad Bānītise teeks.

GPS: 57.2902, 27.0518

5 Jaunanna mõisa vesiveski

Jaunanna vesiveski oli kantud juba kartograaf Ludwig August von Mellini aastail 1791–1793 koostatud kaardile. Et rationallyiseerida metsamaterjali kasutamist, lasi parun Axel von Dellwig 20. sajandi alguses ehitada paberiveski ehk papivabrik. Teine maailmasõda rasis Jaunannat, säästmata ka vana veskit, millest jäid alles vaid kiviseinad. Praegu on vanas veskihoones väike hüdroelektrijaam, mida majandab SIA Energo.

GPS: 57.2815, 27.0729

6 Loodusrada „Kobraste pärusmaa”

Järgmise vaatamisväärsuseni mine mööda loodusrada, mis looleb mööda Pededze jõe kallast. Umbes 3 km pikkuse raja suurem osa on jalgrattaga sõidetav, siiski tuleb sõiduvahendit kohati ka käe kõrval lükata. Loodusrada kulgeb osaliselt Jaunanna looduskaitselal. Rada kutsutakse ka korparajaks, sest kõikjal on siin näha nende loomade teod ja pahateod.

GPS: 57.2818, 27.0761